

Brassói Lapok

Ara 5 lei

Szerda
1931 * március 18

Főszerkesztő
Szele Béla dr.

63. szám
XXVII. évtől

Ara 5 lei

Nyugalom és bizalom!

Irla: Gyárfás Elemér szenátor

Mindenünnen halljuk, hogy a nagyközség nyugtalanodik s akiknek megtakarított pénzük van, izgalmasan aggódnak ennek sorsáért. Az utolsó két héten Erdélyben itt is, ott is, felütötte fejét a bizalmatlanság. Az emberek nem becsülik értéke szerint pénzüket. Mint a háborút követő években, sietnek ingatlant vásárolni — ami alapjában helyes és üdvös —, a megijedtek többsége azonban egyszerűen átmenekíti pénzét a külföldre — ami már igen súlyos és veszedelmes tünet.

Messze vezetne, ha feltárni akarnám a bizalmatlanság és nyugtalanosság okait. — Mások, nyugodtabb időben, ennek is meg kell majd történnie s bizonyos hibákat, tévedéseket s mulasztásokat le kell majd szőgezni. Most azonban nem ezámunkról van szó.

Ma Erdélyben sok-sok ember feleletet vár arra a kérdésre, van-e oka páratlan veszedelemtől félteni a pénzt?

A hosszan elhúzódó kölcsönárgyalások, a kamattörvény körül folyó viták, a tisztviselők és nyugdíjasok késedelmes fizetése, s más hasonló jelenségek megtevésztették egyébként világos fejű embereket is.

A feltett kérdésre a világos, egyenes felelet a következő:

A leu mai árfolyama — az adott politikai helyzetbe — nem változhatik. A stabilizáció megteremtésekor kötött nemzetközi egyezmények garantálják ezt.

Az egyezményekben első helyen Franciaország és Anglia jegybankjai vannak érdekelve s ezek szövezték le írásban, hogy egy leu mennyit ér angol fontban és svájci frankban. Mindaddig tehát, a míg Románia kormánya súlyt helyez arra, hogy Angliával és Franciaországgal szerződésességek miatt törésre ne vigye a dolgát, a leu mai árfolyamát meg nem változtathatja.

Mint hogy pedig e nyugati nagy államok támogatása Romániára nézve életkérdés, nem akadhat román kormány, mely ezekkel szemben ilyen lépést kockáztathatna.

Hogy az államkincstár néhezen fizet s a tisztviselők és nyugdíjasok is nagy késedelemmel jutnak pénzükhöz, ennek — számos adminisztratív hiba mellett — éppen az a főoka, hogy maga az állam sem nyulhat bele tetszése szerint a nemzetközi ellenőrzés alatt álló Banca Națională kasszájába, mint ezalatt megtette. Az állam átmeneti fizetési nehézségei éppen azt bizonyítják, hogy a leu árfolyama fölött nála is hatalmasabb tényezők örködnek.

Teljesen indokolatlan tehát külföldre „menekíteni” a betétben lévő tőkéket, mert ezek értékét itthon sem fenyegeti árfolyamvesztés.

Ez a tőkekiözönlés azonban nemcsak indokolatlan és céltalan, de emellett idebenn súlyos zavarokat, nehézségeket okoz s csak még súlyosabbá teszi az amúgy is nehéz viszonyokkal küzdő társadalmi osztályok — s főként az erdélyi magyarság — helyzetét.

Az a pénz, amelyet a megijedt betétes a külföldre átutal, hiányzani fog az erdélyi magyarság gazdasági életében s ez a hiány — ha tovább fokozódik — előbb-utóbb súlyos bajokra fog vezetni.

A külföldre átutalt — mondjuk száz-ezer lejt — az a bank, amelynél az addig betétben volt, csak úgy tudja előteremteni, hogy hasonló összeget felhajt a saját adósain. Tíz kis embernek kell tehát egyenként tízezer lejt adósságát a bankhoz visszapfizetnie vagy — ami egyre megy — tíz kis ember nem kaphat egyenként tízezer lejt új kölcsönt amiatt, mert egyik oktanul megriasztott betető száz-ezer lejt betétet felmondott s azt külföldre átutalta.

Százezrek sőt egy pár millió is még

nem számottevő összeg az egész erdélyi magyarság kb. ötmilliárdnyi betétőkéjéhez viszonyítva, ami ma magyarságunknak egyetlen reális és produktív célja felhasználható vagyona.

De ha ez a tőkekiözönlés nagyobb arányokat kezd ölteni, ez már súlyos tünet és elmaradhatatlan következménye, hogy a bankok is csak úgy tudnak a folytonos tőkeigényléseknek eleget tenni, hogy künnlévőségeiket adósaiktól minden

uton-módon behajtani igyekeznek, ami viszont ezeknek a sorsát nehezíti, sőt veszélyezteti.

Ennek a tőkekiözönlésnek semmiféle komoly oka nincs s így ennek a józan betetőközönség — a saját jó! felfogott érdekében — véget kell, hogy vessen.

Ugyanigy nincs semmi ok a bizalmatlanságra pénzintézetekkel szemben. melyek éppen óvatos, gondos, előrelátó üzleti politikájuk miatt mostanáig annyi ámadásnak voltak kitéve.

Ezeket az intézeteket komoly, becsületes szakemberek vezetik, kiket mindenki ismer s akikben mindenki megbízhatik. E pénzintézeti vezetők minden megtétek, hogy a maihoz hasonló nehéz hely-

zetekre elkészüljenek s a rájuk bízott tőkéket biztosítsák.

Ezeket a tőkéket ma csak egy veszély fenyegeti: ha a betetőközönség oktanul és indokolatlanul megvonja az intézetektől bizalmát s ezáltal saját maga hozza veszélyeztetett helyzetbe a saját féltett tőkéjét!

Ha bajjal kell megküzdeni, a fő a nyugalom. A baj nem lehet olyan nagy, hogy nyugodt, higgadt magatartással le ne lehessen azt küzdeni. Viszont nyugtalan-ság és pánikszerű bizalmatlanság ott is nagy bajt csinálhat, hol minden rendben van.

Ezért ismételtelen csak azt mondhatom mindenkinek:

Nyugalom és bizalom!

Popovicit üdvözléssel fogadták a bukaresti állomáson

A kölcsönre vonatkozó törvények csütörtökön kerülnek a parlament elé

Bukarest, március 16.

Popovici pénzügyminiszter hétfőn reggel kilenc órákor érkezett meg Bukarestbe. A vasárnapot Kolozsváron töltötte, ahová már szombaton este befutott. Ezt az egynapos kését nem rótták fel neki Bukarestben.

Az állomáson a kormány összes otthon tartózkodó tagjai megjelentek, élükön

Mironescu miniszterelnökkel.

Sokan voltak ott a kormánypártból is, nagyobbbrészt a pénzügyminiszter régi tisztelői, akik zajos üdvözléssel fogadták a vonatról kiszálló minisztert.

A kormány tagjai tartózkodtak a zongorától, ellenben Mironescu és utána a többi miniszterek meleg öleléssel és két-két csókkal üdvözölték régóta nem látott miniszter társukat.

Popovici pénzügyminiszter délelőtt 11 órákor jelentkezett kihallgatáson a királynál. Magával vitte a kölcsönrel kapcsolatos és már megelőzőleg kidolgozott összes törvényjavaslatokat. A király Popovici rövid beszámolója után a javaslatokat ellenjegyezte. A kormány tagjai kora délután minisztertanácsot tartanak a kamarában s aztán a javaslatokat nyomban be is terjesztik.

A francia-olasz tengerészeti egyezmény miatt jött haza Titulescu

A hétfői bukaresti lapok kivétel nélkül mind arról adnak hírt, hogy az illetékes helyről kiadott információk szerint Titulescu hazatérését valóban külpolitikai kérdések tették indokoltá. Az illetékes hely valószínűleg a miniszterelnökség, ahonnan egyöntetűen informáltak a sajtót.

A miniszterelnökség beállítása szerint a nemrégiben létrejött olasz-francia tengerészeti egyezmény olyan súlyos külpolitikai tény, amely az egész európai helyzetre befolyással lesz s éppen ezért szükségessé teszi minden ország számára a diplomáciai összeköttetések és az eddigi orientálódások revízióját.

Titulescu maga is érezte ezt s éppen ő volt az, aki ebből a szempontból előterjesztést tett a királynak. Az uralko-

dó a részletek megbeszélése érdekében kérte magához a londoni követet, aki valójában Románia egész külpolitikáját irányítja Titulescu hazaérkezésének tehát nincs semmi belpolitikai háttere. A jelenlegi viszonyok még csak a kormány átszervezését sem indokolják. Popovici-nak ugyan szándéka volt hosszabb szabadságot kérni, de miniszter társai kérésére nem ragaszkodik tovább a szándékához, mert Mironescu véleménye szerint a pénzügyminiszter távozását esetleg az a látszatot kelthetné külföldön, mintha a román közvélemény nem volna megelégedve a kölcsönrel.

A kölcsönre vonatkozó törvények csütörtökön kerülnek a parlament elé és a jelek szerint még aznap meg is szavaztatják.

Elhalasztották a kisanánti diákkongresszus megnyitását

Bukarest, március 16.

A kisanánti diákszövetség ezévi kongresszusának tegnap, március 15-én kellett volna megkezdődnie, Bukarestben.

A cseh delegátusok, 100 diák, szombaton este meg is érkezett a román fővárosba, a nagyobb tömeg, a 450 jugoszláv delegátus azonban elkészt.

Belgrádi távirat szerint a jugoszláv di-

akküldöttség Zágrábban maradt vissza, ahol nagyobb arányú tüntetések voltak s ahonnan éppen emiatt nem indították el a diákok számára előállított különvontot.

A kongresszus bukaresti vezetősége úgy döntött, hogy az ünnepélyes megnyitással várni fog mindaddig, amíg az elkészült jugoszláv diákcsoport, amely — úgy látszik — a horvát fővárosban ha-

zafias munkát keresett magának, megérkezik Bukarestbe. Itt említjük meg, hogy a külföldi sajtóirodák közlése szerint a jugoszláv diákok azért maradtak el a bukaresti kongresszusról, mert nézeteltérés támadt köztük és a kongresszus rendezése között.

Dr. Kikaker Ernő 74 éves kolozsvári ügyvéd felakasztotta magát Budapesten

Budapest, március 16.

Tegnap délután az Erzsébet királyné-utca 23-ik számú lakásában felakasztotta magát dr. Kikaker Ernő hetvennégy éves, volt kolozsvári ügyvéd és mire rátaláltak már halott volt.

Hátrahagyott levelében azt írja, hogy öngyilkosságának oka gyógyíthatatlan betegség.

Ki lesz a Creditul Agricol kormányzója?

Bukarest, március 16.

A Creditul Agricol Mezőgazdasági Hitelintézet megalakulása küszöbön áll. — Ma a román fővárosba érkezett Langui-nere párisi bankár, akit a francia tőkeérdekltség a Creditul Agricol mellé fog delegálni ellenőrzőnek. A francia megbízott már megkezdte tárgyalásait az érdekelte kormánykörökkel.

Ezzel egyidejűleg versengés indult meg, hogy ki legyen a Creditul Agricol kormánybiztos, amely nem lesz anyagi-lag jelentéktelen állás. Eddig három név került az előtérbe: Raducanu közlekedésügyi miniszter, akit a kormány le akar építeni a közlekedésügy éléről, Potarca földművelésügyi államtitkár és Lugosanu volt miniszterelnökségi államtitkár.

Az a kérdés, hogy kinek fog kedvezni a szerencse.

Három szociáldemokrata gyűlés Bukarestben

Bukarest, március 16.

A szociáldemokrata párt bukaresti tagozatai vasárnap három helyen is nagygyűlést tartottak. Radeceanu képviselő követelte a gyűléseken, hogy a kormány vigye parlament elé azt a törvényjavaslatot, amelyet a szociáldemokraták be-terjesztettek, és amely a köztisztviselők vagyonok ellenőrzéséről szól. Ezt a javaslatot, amely hivatva volna a korrupció letörésére, a kormány egyszerűen el-sikkasztotta, de a korrupció elleni tiltakozást demagógiának minősíti. Szüntes-sék be az áldozati kvóták beszedését is, mert ezzel csak elősegítik a köztisztviselők visszaélését. Követelték a gyűléseken, hogy a kormány vessen véget a magánvállalatoknál dühöngő fizetésredukcióknak, amelyek a legtöbb esetben indokolatlanok és csak arra szolgálnak, hogy a munkaszolgáltatás értékét leszállítsák a nyomor nivójára.

ECETTEL ÉS
ON

Páris, március 16.

Egy öreg francia védőügyvéddel beszélgettem, aki azt mondta, hogy békében is telteve volt a francia élet szenvedélyes drámákkal, csak a publikum kevesebbet tudott erről: az újságok valahogy szemérmesebben viselkedtek s nem ütöttek rögtön nagydobra, ha a házastársak konyhakéssel fejezték be egy vitát. Nem tudom, így volt-e, — de nehézzé tagadni, hogy ez az amerikai izüi publicitás, mely a francia lapokban divatos most, sokban hozzásegíti a fantáziaszegény, meg nem értett nőket ahhoz, hogy életük melódramájából drámát csináljanak. Bizonyítéka ennek, hogy az eszközök, a melyeket ezek a szenvedélyes és meg nem értett hölgyek a kivételhez használnak, bizonyos szeriák szerint ismétlődnek: mikor „divat” a revolver, heteken, sőt hónapokon át nem hallani másféle kivégzési eszközről, s ha egy-egy újító feltalál azután valami modernebbet, például a forró olajat, rögtön, néhány napon belül akad utánzója. Az idők nehezek, az ember azal gyilkol, amivel tud. S ha valahol hall egy érdekes újításról, kipróbálja. Például a forró olajat.

Az arzént is kitalálta egyszer a magyar Alföldön valaki, egy bába talán, s milyen iskolát csinált! Mit tudunk mi az arzénről? Semmit, mert embertelenség s emberi lehetetlenség lenne utánamenni! az Alföldön az arzénnek, — a hová a nyomozás nyult, kivirított a temetőből az arzén. Ezért a nyomozás csak oda

Nem lehet elhinni, hogy ez mindig volt ebben a mértékben, csak nem tudtunk róla. Végre is, nem lehet minden rosszat Gutenbergre fogni, aki csak a könyvnyomtatást találta fel, nem pedig a puskaport, sem az arzént. Egy társadalmi rend, társadalmi erkölcs van itt múltban szemünk előtt, — titokzatos forradalom zajlik le, barrikádok nélkül, de nem kés és revolver és forró szurok nélkül, s hajukat lobogtató, eszelős tekintetű némberek nélkül, s ennek a zendülésnek napihírelt és hőserjét olvasassuk napról-napra! Hol a menekvés? Talán meg lehet e zendülöket félelmiteni, talán lehet lokálisan es egy időre, „példát statuálni“ börtönnel és guillotinnal is, — az óriási organizmus betegségével szemben kozmetikai szerekek csak ezek, de a sejtekben tart tovább a bomlás.

— **Bombamerénylet a walesi herceg ellen?**
Buenos Airesből jelentik: Az egyik villamoskocsiban Pieretti nevű olasz kezében felrobbant egy bomba. Három személy a robbanás következtében azonnal meghalt a villamos valamennyi utasa megsebesült. A bombamerényletet állítólag a walesi herceg ellen tervezték, csak a bomba előbb robbant fel. A titokzatos bombabarobbanás ügyében megindult a nyomozás.

Először tetőtől-talpig átöltözködtek, majd nagyértékű árut elvittek a betörők. A tettesek közül kettőt sikerült elfogni

Az éjszaka folyamán nagyarányú betöréses lopást követtek el Brassóban. Ismeretlen tettesek behatoltak a Fibrahagyárnak a Hirscher és Mészáros-utca sarkán levő lerakatába és onnan mintegy 30—60 ezer lej értékű ruhaneműt elraboltak.

A tettesek a raktárban tetőtől-talpig

A betörést a Hirsch-utcában posztoló rendőr vette észre, aki a tettesek közül kettőt el is fogott. Két másik társuknak azonban sikerült megszökniök, ezek valószínűleg Keresztvár felé vették útjukat.

A rendőrség nyomukban van.

Nagyvárad, március 16.
Az itteni Szabadegyetem tegnap „A
kisebbségek szerepe a Népszövetségben”
beszélni — közbeszölt, mire
mint egy adott jelre, a többi diákok
felfülműlni és ordítózni kezdtek.

Nagyvárad, március 16.

Az itteni Szabadegyetem tegnap „A kisebbségek szerepe a Népszövetségben” címmel előadást tartott a városházán. Hegedűs Nándor kamarai képviselő. Az előadás ellen már napokkal ezelőtt izgatóhangu cikket közölt a „Gazeta de Vest” című itt megjelenő román lap, a minnek meg is lett az eredménye.

A városházára a közönség között számos diák vonult fel, akik közül az egyik — abban a pillanatban, amikor Hegedüs az asszimiláció problémájáról kezdett

beszélni — közbeszólt, mire

mint egy adott jelre, a többi diákok
füttyülni és orditozni kezdtek.

Az előadás megzavarása ellen a publikum konsternálva tiltakozott. Hegedű azonban, a nagyobb incidentet elkerülendő, jobbnak látta az előadást megszüntetni. Rövidesen az épület másik szárnyából rendőrkülönményt hívtak a helyszínre, amely a termet kiürítette.

A megjelent nagyszámu kisebbségi község elkeseredve távozott.

Hamburg, március 16
A szélsőséges német politikai pártok

Hamburg, március 16

A szélsőséges német politikai pártok élet-halálküzelmében néhány éves szünet után ismét politikai gyilkosság történt. A gyilkosság az egyik hamburgi autóbuszon játszódott le drámai jelenségek között.

Az autóbusz utasai között volt Henning kommunista városi tanácsos is, aki gyanútlanul foglalt helyet a zsúfolt kocsi csiban. Egyszer három utas szállt fel és revolverrel szegve rája, a következő kérdést intézte hozzá:

— Ugyebár ön André kommunista képviselő?

— Az urak tévednek, nem vagyok azonos azzal az urral.

A három revolveres férfiú összenézett

.....

és az autóbusz utasainak hallatlan igazságtalanságok között ma közben igazolásra szőlították fel Henninget. Kierőszakolva igazolványait, rákötötték a kezét, és kiállították:

— Éppen téged keresünk Henning!

A következő pillanatban

a három revolver eldőrdült és Hennin
vértől elborítva esett össze.

A három merénylő még több lövést adott le a súlyosan megsebesült Henningre, a pár pillanat alatt kiszenvedett.

A merénylők azután megállásra kényszerítették a soffírt, és legrálya az autóbuszról elmenekültek. Megállapították, hogy Henning meggyilkolásakor leadott lövéseik az autóbusznak még négy utasán ejtettek súlyos sebeket.

300 utast Cadere államtitkár rendeletére visszaküldtek a határról.

Nagyvárad, március 16.

Nagyváradon óriási feltűnést keltett s az ott fog kelteni valószínűleg az egész ország területén is az az egyelőre érthetetlen rendelkezés, amely teljesen jóhiszemű és gyanútlan kereskedőket, utazókat és magánembereket sújtott anyagilag és erkölcsileg is.

A jelenlegi budapesti mezőgazdasági kiállításra kedvezményes utazást biztosítottak a román államvasutat is, ami bizonyára nem történt megegyezés nélkül. Az ország menetjegyirodái hetek óta hirdetik ezt a kiváló utazási alkalmat. A vasuti forgalom növekedése a C. F. R.-nek is nagyon jó, és magyarai is meg azt, hogy a hatóságok tudtával és engedélyével csoportutazásokat rendeztek, amivel a költségeket jelentősen le lehetett szállítani, az utasok számát pedig növelni.

Ebbe a mindenképpen kifogásolhatóan akcióba vágott bele most brutális Cadere államtitkár Szabaton minte háromszázan indultak csoportutlevéllel de az összes székséges formaszágok betáásával. Budapest felé.

A határon azonban visszatértették őket. Magyaráztak csak annyi, hogy Cadere államtitkár rendeletére történik visszautasítás. Cadere pedig nem inkolia a rendeletét.

A háromszáz utasnak vissza kellett fordulnia a határról. Vissza kellett fordulnia anélkül, hogy a budapesti megálló gazdasági kiállítását megtekinthette volna és anélkül, hogy a kedvezményes utazásra vonatkozó jogát érvényesíthette volna. A háromszáz utas elment a határig teljes jeggyel és visszautazott a hazájuk felé teljes jeggyel. A vonat azonban még mindig a határon állt meg. A vonat vezetője megkérdezte a utasokat, hogy miért nem mennek tovább. A utasok válaszolták, hogy a vonat vezetője nem engedte meg nekik, hogy a budapesti megállóra utazhassanak. A vonat vezetője megkérdezte a utasokat, hogy miért nem mennek tovább. A utasok válaszolták, hogy a vonat vezetője nem engedte meg nekik, hogy a budapesti megállóra utazhassanak.

Megnyílt z. 26. **Új szálloda!**

NEW-YORK

BUKAREST CALEA GRIVITEI 14.
(a Gara de Nord mellett)

és „HOTEL MARNA“, Buzești 3.

Egy ágyas szobák 100—120 lejj, kétágyas szobák 140—160 lejj, beleértve az összes illethekeket. Modern konyeem, központi fűtés, meleg és hidegvíz, minden lakosztályban parkett, előzékeny kiszolgálás.

A tisztviselő és utazó uraknak epnedmény.

SZEKELY & RETI

Butoraink
Araink **Fizetési**
feltételeink

ERDELYRESZ. BUTORGYAR RT.
 Marosvásárhely — Nagyszeben
 BRASSÓ

SZÉKREKEDESNÉL
a CHATEL GUYON-
természetes sókból készült
MIRATON PASZTILLÁ
fájdalom nélkül könnyebbítik meg
a belek működését.
Romániai vezérképviselet:
I. DILLAN, București, Str. Pîta Moșu

HULLA A BŐRÖNDBEN

Budapest március 16.
E pillanatban Magyarországon mindenki — kivétel nélkül mindenki — arról a női hulláról beszél, melyet egy kofferbe csomagolva találtak meg a szolnoki állomáson. Irodalom, művészet, politika, parlament teljesen háttérbe szorulnak a legfrissebb bűnügyi szenzáció mellett. Az Est mai száma öt oldalnyi részletet közöl, a többi lapok is legalább 3-4 kolumnát szentelnek a gyilkosság ügyének. Budapest hulla-lázban örvénylik, senki sem hajlandó egyébről csevegni, csakis a koffer-koporsóról, boncolásról, nyomozási szökevények terjengéséről, fetrengéséről, penetránsan büszkén.

Pedig akadna még egy két közérdekű esemény ezen az ostoba gyilkosságon túl. Mi okozza azt, hogy ilyen fantasztikus is érrefelé.

Tömeg-pszichózist okozhat egy alapján nem is különösen agyafúrt, nem is különösen borzalmas és nem is különösen egyedülálló bűntett?

Természetesen elsősorban a sajtó, mely a művészetig finomította az érdeklődést és az izgalom felszágazásának mesterségét. Ez a kofferes gyilkossági ügy nem lett volna érdekfeszítő, ha mindjárt az első napon kiderül, hogy az áldozat iparos-lány vagy uccanó. A hangsúlyt éppen az adja meg, hogy a meggyilkolt előkelő, esetleg főrangú dáma. Nincs ember, aki el tudná vonatkoztatni kíváncsiságát egy bűntettől, ha annak címe a következőképpen hangzik:

„Grófnő a kofferben!”
A pesti sajtó tehát az első négy nap következetesen azt írta, hogy a holttest egy urnó tragédiájának titkát őrizi. — Részletesen vázolták, hogyan néz ki egy meggyilkolt dáma. Külön kihangsúlyozták, hogy teste kitűnően ápolt, körmei nemcsak manikűrözve, hanem pedikűrözve is vannak, az egész exteriőr nagyvilági hölgyre vall.

Mindaz nem volt igaz.
Az áldozat első pillanatára elárulta az uccanóvé züllött cselédjét Pillanatig sem lehetett kétség afelől, hogy a halott egy keserű sors a mélyből, afféle éjszakai pillangócska, aki állandóan a kórház, a toloncház és a megfojtás között lebeg. Csak rá kellett nézni az özönvízelőtől bőrdőre s a szerencsétlen nőre, az ember azonnal leolvashatta a tragédiát maga elé képzelhetette az apacst, a kitartott férfit, mint dührohamban megszorogtatja ágyasa torkát, amiért kevés pénzt hozott haza az uccáról.

Jellegzetes a tömegpszichózisra, hogy az áldozat fényképét százan is felismerték. Férjek rohantak a rendőrségre bejelenteni, hogy a meggyilkolt azonos a feleségükkel, testvérek ráismertek hugukra, sőt kétségbeesett szülők zokogtak a főkapitányság folyosóin és telefonon megrendelték a harmadosztályú temetést. A debreceni állomáson egy apa görcsös sírórohamot kapott, mert nem volt pénze s a vasut nem akarta ingyen Pestre szállítani, hogy az elhunytban agnoszkálja egyetlen leányát.

Valamennyien tévedtek, szeretők, férjek, testvérek, rokonok és szülők.
Mindenki felismerte, akinek semmi köze sem volt hozzá, aki sohasem látta életében. Viszont azok nem ismerték fel, akikhez közel állott, a nővére háromszor is látta az újságban a fényképét s sejtelve sem volt arról, hogy a nugát meggyilkolták.

Ez is mutatja, milyen kétes értékű szuggesztívó keletkezik bűnügyek körül. A léleknek csomó optikai csalódása támad, melyek a valóság erejével hatnak. Az ember szinte meg is esküdne, hogy feltétlenül ezzel és ezzel azonos, készséggel és a szenzáció lázával rohan a rendőrségre jelenteni s a végén, ha kiderül, hogy tévedett, meg van sértve. Ugy érzi, félrevették, visszáéltak a bizalmával.

Afféle pszichózis alakult ki Leirer Amália gyilkossági perénél is. Itt a sajtó, a hatóságok és a tömeg együttesen derítették ki, hogy az apa ölt. Ezernyi adat hordódott össze: ebből a gyanus adat-tömkelegből a szuggesztívó kényszere alatt kiválogatták azokat, melyek egymáshoz passzoltak, összeillettek. Teljesen összezorult Leirer Lőrinc nyakán a kötéll, már csak a hóhér hiányzott, hogy a hurkot megrántsa.

Véletlen szerencse, az utolsó pillanatban kiderült, hogy más a gyilkos. Egyébként az öregember már rég függene.
Hasonló tömegpszichózis homályosította el Reinitz Jakab bűnperét is. Itt is összeordítottak hetet-havat, lámpással keresgéltek új és új hullák után, kilométernyi területeken felászták a talajt s ha előkerült egy rothadt száraz-lapocka a kapa vágása nyomán, akkor arról már ki-ki süttötték, hogy Reinitz az egyik áldozata. Fanatikusai támadtak a pernek, a lelkek elkezdették a maguk optikai tév-játékait s végül a gyilkosságoknak több cinkosa akadt, mint ahánnyal szövetkezni lehetett a bűntett szerint egyáltalán lehet-

séges.
Persze, a nyilvánosság kitűnő segéd-eszköze minden nyomozásnak. Azonban az ideális mégis az volna, titokban keresni és rejtve találni. Mert a tömeg érzékeny szerszám, nem türi a balsikert. Ha ráveti magát valamire, feltétlenül el is kapja.

De miután a tehetőség, a megfontoltság és a kritika csak egyesek tulajdona és nem a tömegé, ezért sokszor az ártatlant kapja.

S megesküszik rá, hogy az a bűnös.
Miután pedig igazság az, amit legtöbbször vallanak, ez az eskü egyenlő a marasztaló ítélettel.

El kell ismerni, hogy az a mód, melylyel a rendőrség megállapította az áldozat kilétét és a gyilkos személyazonosságát, mesterei volt. A magyar rendőrségnek fentállása óta ez volt a legnagyobb sikere.

Adva volt egy ismeretlen személy, akitől az egyik orvos azt mondotta, két napja halott, a másik azt, hogy csak nyolc órája.

Adva volt ötven vallomás. Huszonöt szerint a hullát Budapestről vitték Szolnok felé, 25 szerint pedig Szolnokról Budapest felé.

S adva volt 100 tanu, akik együtt és külön-külön maguknak reklamáltak a holttestet. A babám! A feleségem! A gyermekem! Az unokám!

A rendőrség meghallgat mindenkit, de egyben vissza is utasít mindenkit. Bizalmatlan. Inkább a saját szakállára dolgozik. Nem ugrik be a sajtónak, hogy a meggyilkolt főúri hölgy, hanem inkább feltételezi, hogy mocsárviág. Biztos volt már a rendőrségen. Ha pedig volt, akkor vettek ujjlenyomatot róla.

Tehát az áldozat hüvelykujjáról lenyomatot vesznek. Félmillió ilyen lenyomatot őriz a daktilográfiai osztály. Ennek ellenére 3 perc alatt megállapítják, hogy az áldozat neve: Nagy Mária.

A többi már gyerekjáték. Kikutatják a lakását, reflektorral világítanak meg minden szöveget. Pontos láncolat kovácsolnak, tudják a gyilkos nevét, korát, foglalkozását, hol s mikor gyilkolt.

Eppen csak elfogni nem tudták még. Milyen pompás intézmény is ez az ujjlenyomat-rendszer!

A legtokéletesebb nyilvántartás. Jobb, mint a bejelentőlap. Nem lehet vele csalni. Hamis név létezik. Hamis ujjlenyomat nem. Egyforma név is gyakran előfordul. Egyforma ujjlenyomat soha.

Az egyes ujjlenyomat-családoknak főkönyvi számuk van. A Nagy Máriaé például: EBT-12-Z.

Meg kellene szüntetni a neveket. Merüljünk el az ujjlenyomat személytelen-ségébe. Mindenki kapjon egy jelzést. Az enyém: X P H - 88 - K. A tied: L O J - 193 - A.

S ezzel megváltottuk a világot. Mert elképzelhető-e társadalmi, születésbeli és más egyéb egyenlőtlenség számozott névtelenek között. Lehetőséges-e egy ilyen név:

— Herceg C F M - 162 - T.
Vagy elképzelhető-e, hogy B-N-O-44-P polgártársnak 400 ezer hold hitbizományja legyen, míg VZI-75-X polgártárs éhenhal?

S feltételezhető-e, hogy egyik számnak van szavazójoga, a másiknak nincs? Hogy lesz az kiemelkedő és előkelő, egyéniség, aki csak egy főkönyvi a lá?

Kénytelenek leszünk emberi közösségben, egyszerűen és személytelenül élni. Boldogan.
m. i.

Megszüntetik a tartományi igazgatóságokat

Elkészült az új közigazgatási törvénymódosító tervezet

Bukarest, március 16.
Mihalache belügyminiszter már hetek óta dolgozik a közigazgatási törvény módosításán. A Mihalache-féle törvénytervezetéről idáig csak nagyon kevés került a nyilvánosság elé. — A belügyminiszter módosító javaslata szinte teljesen felforgatja a kormány tavaly elkészített és annyi hühéval letárgyalt közigazgatási törvényét.

A Mihalache-féle tervezet legszenzációsabb paragrafusa az, hogy megszünteti a tartományi igazgatóságokat.

A Mihalache-féle törvénytervezet ugyanis egyetlen sorban azt a látszólag jelentéktelen megjegyzést iktatja be, hogy a közigazgatási törvény 292-299 paragrafusai töröltné. Már pedig éppen ez a nyolc paragrafus foglalkozik a régi közigazgatási törvényben a tartományi igazgatóságok felállításával és működésével. Ez tehát azt jelenti, hogy Románia új közigazgatási törvényében a tartományi igazgatóságok — nem szerepelnek többé.

A Mihalache-féle tervezetben teljesen új értelmezést kapott a közigazgatási törvény 327.

Számitás ki

mi be kerül Onnek anyagbeszerzés (szöve, hozzávalók) és elkészítés esetén egy ruhatárral és érdekűdjön, hogy mennyiért szerezheti be ugyanazt, kifogyástalanul elkészítve, nálunk!

Rá fog jönni arra,

hogy rengeteget takarít meg a készruha-vételénél, de frömmel fogja tapasztalni azt is, hogy az olcsóság mellett minőség, kivétel, színek tekintetében a legválasztékosabb árúinkat nyújtjuk. Kíváncsiakra hosszabbítottuk meg március

16 és 17-ére

megnyitási áraink érvényét, e napokon túl alábbi árainkat már, a cs módunkban fenntartani!

Csak **2** nap!

Férfi öltöny

gyapjú szövetből, kitűnő elkészítésben

Női kabát

divatszínűben

Iskolaruha

Lei 900

„ 980

„ 300

FIBRA

Brassó, 50

Kapu-u 50

A Mihalache-féle törvényjavaslat teljesen új alapokra fekteti a városi és megyei közigazgatást is.

Chaplin Budapesten és Bukarestben

Berlin, március 16.
Az „Adeverul“ berlini munkatársának alkalma volt a Berlinben tartózkodó Charlie Chaplinnel találkozni, akit a lap nevében meghívott a román főváros meglátogatására.
Chaplin felhatalmazta az „Adeverul“ munkatársát, közölje a bukarestiekkel, hogy Páris, Bécs és Budapest után Bukarestbe is ellátogat. Chaplin egyébként tegnap délelőtt Bécsbe utazott, ahol rövid ideig marad.

Nyolcvan várost öntött el Szerbiában az árvíz

Belgrad, március 16.
Az esőzés, havazás és olvadás miatt Jugoszlávia folyói annyira kiáradtak, hogy vasárnap már összesen 80 helységet borított el az árvíz. A Horvátországban levő Kósinj városát az áradás teljesen elzárta a világtól, úgy, hogy élelmiszerellátása is csődöt mondott és a lakosság sokat szenved az éhínségtől.

Hírek

DIENES LÁSZLO:

A költői szabadság magánjogi határai

Berlin, március 16.
Az esztétika arra biztatja a költőket, hogy valóságot énekeljenek... de úgy látom, a törvénykönyv paragrafusai bizonyos határokon túl bástyákat emelnek a valóság s a költő közé, mondván eddig nem tovább, mert itt már kezdődik a privát élet, melyhez úgy látszik a költőnek szabad közelednie...

Privát élet vagy üzleti érdek. Artur Landsberger legújabb regényének 107. oldalán olvasható a következő valószínű ponyvára illő párbeszéd:

„Elküldte Brietsprecher a Full Drogues-t? — El, báró ur, de azt hiszem nincsenek eléggé kivágva s az elülső s hátsó ivvarrások is olyan közel vannak egymáshoz, hogy csaknem keresztezik egymást. — Ernőnek a fejébe szállt a vér. — Vissza! — kiáltotta dühösen s egészen elfeledve, hogy Adél jelen van. Ez volt az utolsó kísérlet, ezentúl cipőimet is Angliában fogom csináltatni.”

S még így tovább, e finom ponyva stílusban, melyből kitűnik, hogy a báró ur nincs megelégedve a Breitsprecher-cipőkkel.

Annait a ponyvairók is tudnak, hogy a regénynek sokkal nagyobb a ható ereje, ha valóság ize van. S a legkönnyebb ezt felültesen úgy visszaadni, ha közismert neveket szerepelnek benne mindenütt ahol tulajdonképpen típusokról van szó. A Breitsprecher ur kedvenc regényében is Veuve Cliquot isznak s nemcsak úgy általában pezsgőt. Mégis Breitsprecher ur üzleti érdekeiben mélyen érintve érezte magát Landsberger regényének 107. oldala által, ahol az ő cipőiről a báró ur olyan elöntötten nyilatkozik s a bíróságtól kérte cipései hírnevének az inkriminált 107. oldalt a regényből eltávolítani, vagy a könyvet a forgalomból teljesen kivonni.

Első tanulság: Költő, ne lépj túl a költői cipész cipőjéhez.

De a tornatanári tornatanári figurájához sem, tanítja egy másik per, melyben a napokban Pentzoldt müncheni író a hallatlanul magas, 1400 márkás pénzbüntetésre elítélte a müncheni esküdtbíróság azért, mert regényében volt tornatanári túlságosan felismerhető lejteti fel.

Ernst Pentzoldt irt egy hosszabb novellát „Etienne és Louise” címmel, melyben egyik főalak egy Loch nevű tornatanár. Egy tipikus kisvárosi figura, „erőtlen alak, istenfélő és derék tagja az önkéntes tüzoltóságnak, tevékeny a flottaszövetségben és a lövészegyletben. A regény egy nemlétező városban játszódik, egy Loch nevű tornatanár azonban Erlangenben magára vélt ismerni a regényalakban s a bíróság előtt keresett védelmet, mert nézete szerint a regény neveltségessé teszi. Az ügyész szerint rá lehet ismerni. Legfurcsább azonban a tornatanár magatartása. Minden igyekezetével azon van, hogy bebizonyítsa, hogy ő nem ilyen komikus alak s ezzel közvetve az író mellett érvel, mert hiszen akkor nem ő van megrajzolva a regényben. S állandóan kéri a bíróságot,

hogy vegye védelmébe a német családot, ítélje el börtönbüntetésre az író. A meghívott szakértők, a felperes szakértői is az író mellett nyilatkoztak s a tornatanár alakját nem találják komikusnak, inkább tragikomikusnak. Donquichote rokonának, aki inkább megható, mintsem komikus. Pentzoldt tényleg nem az erlengeri tornatanárt akarta kifigurálni, úgy látszik a névösszetétel „Turnlehrer Loch” gyermekkorából benmaradt s így lett regénye főhőse. Nagyobb baj azonban, hogy a tornatanár leányát is Louisenak hívják, aki polgári fogalmak szerint nem játszik valami előnyös szerepet a regényben. Valószínűleg ennek a körülménynek köszönheti Pentzoldt a súlyos ítéletet, melyet az erkölcsös müncheni bíróság kapott.

De a kisváros is kényes a maga privát életére s a költői szabadságnak itt is határokat szabnak a paragrafusok. — Marie Louise Fleisser irt egy nagyon elismert szép regényt „Pionere aus Ingolstadt” címmel. Ebben a regényben az ingolstadti háztartásokban tevékeny szoba- és konyhalányok ugyanazt teszik vasárnap délután és este a pionier-hakkal, amit a többi városban. De Ingolstadt ezt nem akarja magáról elismerni, legalább is nem nyilvánosan s nagy példányszámban. S megindult előbb egy hosszadalmas hírlapi hadjárat a szerző ellen, melyben Ingolstadt polgármestere tiltakozik a „város csúffátétele” ellen, mások pedig átnézik Fleissert, hogy be ne tegye többet a lábát Ingolstadtba, ahol pedig született. A polgármester a regényt egy rakás közönséges becsúszás kifejezéssel illeti s így került a bíróság elé, ahová a költőnő vitte.

Szóval írók s költők: kövessék az esztétika parancsát, de vigyázzatok, hogy mégis túl közel ne jussatok a valósághoz s rá ne lépjétek a suszter cipőjére, a tornatanár bajusszára, s a kis város erkölcsére, mert akkor a paragrafusokkal gyülik meg a bajotok.

★ Ügyvédi iroda áthelyezése. Dr. Révész László ügyvéd irodáját Brassó, Piata Libertatii 6 sz. alá (Buzasor régi 8 sz.) helyezte át.

— Nem Budapest, hanem Zágráb felé utazott Mária királyné. Budapestről jelentik: A lapok jelentették, hogy Mária özvegy román királyné, Sigmaringen felé való útjában, Budapestet is érinti és a Kelet-pályaudvaron fog áttutni. A riporterek nagyszámban mentek ki a pályaudvarra, ott azonban kiderült, hogy a királyné Belgrádban megváltoztatta utirányát és nem Budapest, hanem Zágráb felé utazott tovább. Mária királyné a leányát látogatja meg Sigmaringenben.

— Március 18-án, szerdán lesz Weisz Ilona zongoraművész női brassói hangversenye. Már csak két nap választ el a dátumtól, amikor Weisz Ilona, a Brassóban élő kiváló zongoraművész a Honterus-főgimnázium aulájában megtartja egyetlen önálló zongorahangversenyt. Bizonyos, hogy a hatalmas és komoly vetületi számokból összeállított műsora kimagasó esemény lesz a vége felé közeledő hangversenyszorozónak. Bach—Busoni, Beethoven, Chopin, Liszt Max Reger és Dohnányi kompozíciói tökéletes és kongenális előadásában páratlan gyönyörűség élményével áttűnnek meg a hangverseny közönségét. A művész női brassói hangversenyének az a körülmény is különös jelentőséget ad, hogy ugyanezzel a műsorral március 24-én este a Budapesti Vigadó nagytermében is hangversenyt ad, hogy a magyar főváros hangversenyközönségének, amely előtti régebbi hangversenyén nagy sikereket aratott, fejlődéséről és elmélyüléséről beszámoljon. — Weisz Ilona brassói hangversenye iránt nagy érdeklődés nyilvánul meg. Jegyek a Honterus-aulában szerda a este 8 órakor kezdődő hangversenyre előre is válthatók a Zeitschriften-Zentrale, Kolostor-utca 34. szám alatt levő hangversenyirodájában.

— Felakasztotta magát egy budapesti részvénytársasági igazgató. Budapestről jelentik: Tegnapi felakasztotta magát a kassán Spitzer Lajos ötvennégy éves fa- és szénkereskedelmi részvénytársasági igazgató. Mire hozzátartozói rátaláltak, halott volt. Tettének oka ismeretlen.

— Nemcsak a székrekedésben szenvedőknek, hanem az egészségeseknek is ügyelni kell beleinek rendszeres tisztítására. Orvosának tanácsára vegyen be este 2—3 szem Artin dragéet és reggelre megkönnyebbül.

— Brassó közelében zuhan le a páduai egyetem meteorológiai intézetének megfigyelő léggömbje. Vasárnap reggel különös eseménynek voltak szemtanúi a brassómegyei Szászvolkány határában tartózkodó földművesek. Eszrevették, hogy a magasból egy sárga léggömb ereszkedik le az erdő fölé s egyszerre lezuhan az erdő szélén álló fák közé. A földművesek a léggömböt azonnal jelentést tettek a csendőrségnek. A szászvolkányi csendőrstől őrzőjáratot küldtek ki a lezuhant léggömb rejtélyének kiderítésére s rövidesen sikerült is a következőket megállapítani: A 3 méter átmérőjű ballont a páduai egyetem meteorológiai laboratóriuma március 13-án bocsájtotta fel a légrétege fizikai tulajdonságait mérő automatikus műszerekkel, azzal a kéréssel, hogy a léggömb földreérkezésétől értesítsék az egyetemi intézetet. A léggömböt, amely legnagyobb valószínűség szerint Jugoszlávia felett tette meg az utat Szászvolkányig, a hatóságok átadták Zugravescu tanárnak, a brassói Saguna-főgimnázium professzorának.

— Mindazon mérgezési esetek leküzdésénél, melyeket romlott élelmiszerek idéznek elő, a természetes Ferenc József keserűvíz azonnali használata fontos segédeszköz képez. Híres orvostudományi könyvekben felsorolják azt is, hogy a Ferenc József víz többek közt ólommérgezésnél, mint specifikus ellenszer kitűnően bevál. A Ferenc József keserűvíz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

— Kővérek, vagy soványak deputációznak-e adóelengedést? Hódmezővásárhelyről írják: A hódmezővásárhelyi vendéglősök gyűlést tartottak, amelyen elhatározták, hogy az illetékes pénzügyigazgatósághoz fordulnak és kérik fogják a közterhek csökkentését. Megválasztották a küldöttség tagjait s amikor az elnök a gyűlést már be akarta zárni, jelentkezett egy felszólaló, bejelentette, hogy a küldöttség megválasztását antidiplomatikusnak tartja, mert a deputációban csak kővér vendéglős van, már pedig kővér emberektől nem lehet remélni, hogy részvéttel keltsenek az illetékes fórumnál. A nagy tetszéssel fogadott felszólalás után már az elnök új szavazást akart e rendelní, amikor egy másik vendéglős emelkedett színpadra és erősen tiltakozott az új választás ellen. Véleménye szerint nem a soványakból, hanem a kővérek közül kell kiválasztani a deputációt, mert csak ők tudják, hogy az emberek szoktak elhinni, akiknek nincs semmi dolguk. Így maradt a hódmezővásárhelyi vendéglősegyesülés a „kővérek” deputációja mellett.

— KINEK VAN EGYMILLIÓ DOLLAR HOZOMÁNYA? — AZ FERJHEZMEHET. Newyorkból jelentik: Francisc Bushmann, a világhírű filmszínész, aki eddig kétszer nősült, már szerelemből és mindakétszer elvált most hirdetéselt tett közzé, amelyben harnadszor keres magának feleséget. Bushmann azzal indokolja hirdetéselt, hogy mindkét szerelmi házasságában csalódott és ezért most már csak érdekéből kíván házassodni. Igényeit egymillió dollár hozományban jelöli meg, ennél alább senkinek nem áll szándékában.

— Aradi hírek. Tudósítónk jelenti: A temesvári hírd mellett ma délelőtt egy férfi holttestét találták. A holttest lába el van törve, fején pedig súlyos sérülések fedezték fel. A rendőrség még nem állapította meg, hogy bűntény, vagy szerencsétlenség áldozata-e a holttest. — A nagylaki csendőrség jelentette, hogy a Maros ott 24—26 év körüli női holttestet sodort partra. Személyazonosságát eddig még nem sikerült megállapítani. — Varadin Demeter szeszinspektor ma délelőtt a rendőrség büntügyi osztályának főnöke, egy vizsgálóbíró és a pénzügyigazgatóság kiküldöttének kíséretében kiszállt Reus Miklós Flóra-likőrgyárába, hogy ottan vizsgálatot tartson. A gyár ellen ugyanis feljelentés érkezett arról, hogy feketeszesz előállításával foglalkozik.

— Ingyen ebéd a református szegények részére. A brassói református egyház jöleltű hívei adományaiból létesített alapból 25—30, arra érdemes református szegénynek ingyen ebédet ad. Az ebédet a református szeretetházban készítik és szolgáltatják ki. Akik a kegyes jótéteményben részesülni óhajtanak, jelentkezzenek a református papi hivatalban összeírás és kiválogatás céljából.

Minden áldott állapotban levő anya, a vitaminokban gazdag, táperőkben dus Ovomaltinet használja reggelire, uzsonnára.

— Kulturelőadások. A brassói magántisztviselők és kereskedelmi alkalmazottak szakszervezete a szervezési munkák miatt közel egy hónapja szünetelő kulturelőadásait tovább folytatja a bolonyai Malom-utca 7b szám alatt levő Munkásokthonban. E hó 17-én, kedden este fél 9 órai kezdettel dr. Debrezsy Béla tartja előadását „A társadalmi munka és a munkanélküliség” címen. A rákövetkező kedden dr. Kahána Ernő lesz az előadó. Mindkét előadást vita követi. Vendégeket szívesen látunk. — A vezetéség.

SPORTOLOK

tréning, előtt

közben és utána csak

VALDA

posztillákat vegyék

Minden Drogeriában s Gyógyszertárban kapható

Csak a

VALDA

névvel ellátott dobozban kerjétek.

— Boldin Kornél dévai rendőrkomiszárt okirat hamisítás és sikkasztás miatt letartóztatásba helyezték. Déváról jelentik: Nemrég adtunk hírt arról, hogy Boldin Kornél rendőrkomiszár abban a kitüntetésben részesült, hogy több társával egyetemben, a külföldi államrendőrség szervezetének és adminisztrációjának tanulmányozására nyert megbízást és ma, a tisztviselői áldozati taxák idején, magas napi-díjakkal tanulmányutra indultak. Ugyanakkor megírtuk azt is, hogy az államrendőrségünket külföldön reprezentáló Boldin komiszár azonos azzal az egykori kolozsvári komiszárral, akit zsarolásai és egyéb elkövetett visszaélései miatt menesztetni kellett, de akit hatalmas protektorai nem a börtönbe, hanem újból a rendőrkomiszári székbe tiltettek. Alig hagyta el Boldin ur hazánk berkeit, valahonnan levél ment az ügyesre és az volt abban megírva, hogy Boldin reaktiválását nemcsak nagy befolyású protektorainak, hanem hamis érettségi bizonyítványának is köszönheti. A dévai ügyesség a vizsgálatot nyomban be is vezette a mitemsejő Boldin ellen, akiről közben az is kiderült, hogy a dévai rendőrség címére postai úton küldött 800 lej is eltűnt a kezei között, s mindezek miatt a vizsgálóbíró megérkezése után nyomban le is tartóztatta, amit a vádtanács is megerősített.

— Amerika is. Néhány év előtt még se-regestől tödultak Európa szegényei az Egyesült Államokba és boldog volt az, aki beutazási engedélyt kapott az aranyországba. Ennek a rohanásnak alaposan véget vetett az egyre növekvő munkanélküliség, amely nehézzé és keservessé teszi az életet az Atlanti óceán túlsó partján is. Levelel írják. képeslapok közlik, hogy a kenyérszító helyeken, a Vöröskereszt irodákban százával állnak éhesek, rongyosak sor-falat, kenyérré, ruhára várva. A gyárak nem dolgoznak, a farmerek nélkülöznek, az aranyországban is rettenetes nehéz az élet. Most jelent meg január hónap kivándorlási statisztikája arról, hogy az USA-ból hányan vándoroltak ki. 22.000 család hagyta el önként az Egyesült Államokat. 1500 „nem kívánatos elemet” pedig kiutasítottak. A kivándorlókat szállító hajók Amerikába nem sokára üresen járnak és onnan vissza Európába, zsúfolva jönnek. A dolgozók mily változása!

— Hogyan éljen a szivbajos ember? Szivbaj — érelmeszesedés — vérnyomás. Írta: dr. Bodon Károly egyetemi magántanár, egészségügyi főtanácsos. Novák Rudolf és Társa kiadása. — Még néhány évtized előtt a tudomány csarnokait hét lakattal elzárt ajtó védte a nem avatottak belépésétől, addig a mai korunkat a tudomány népszerűsítése jellemzi és évről-évre szaporodnak az olyan könyvek, melyek a tudás ágát a széles népretegeknek hozzáférhetővé akarják tenni. Gyakorlati szempontból legfontosabbak azon könyvek, melyek célja az emberiség legfőbb kincseit, az egészséget és az életet megvédeni. Az előttünk fekvő könyv ismert kitűnő szerzője éles szemmel látta meg, hogy mit kell mindenkinek tudnia a szivbajról, az érelmeszesedésről, a túlmagass és túlalacsony vérnyomásról. Nem általános, hanem részletes, pontos utasításokat ad evés, ivás, szórakozás, alvás dolgában. Megmondja mennyit szabad dolgoznunk, mennyit kell pihennünk. Utasításokat ad a sportolás, torna, masszázs, fürdőzés, utazás nemkülönben a nemi élet és házasság dolgában. — Megmondja mennyit fogyasztunk szesz italokból, kávéból, teából, dohányból és mindezt könnyed stílusban élvezetesen, tudományosan, de minden tudományos pőz és nagyképű-kedés nélkül. Ez a könyv nem nevel hipochondereket. Ezt bátran adhatjuk minden szivbajos kezébe, mert megvugtatóan hat, amennyiben kimutatja, hogy majdnem minden szivbajt meg lehet gyógyítani és minden érelmeszesedést feladat meg lehet állítani. A könyv díszes kiállítású és olcsó ára a népszerű kiadó jóízűségét és áldozatkészségét dicséri. — Ára 88.— lej, megrendelhető a Brassói Lapok Könyvosztályában.

Székrekedést,

aranyere, vesebait, májbetegségeket, rheumat gorsan és könnyen, anélkül, hogy a szervezetnek ártson, természetes gyógymóddal gyógyít az

UNIVERSAL-TEA

Dobozonként 95 lej, gyógyszertárakban és drogériákban. Labor. „Malaria” Bukt rest Pista G. Cantacuzino 3

ASTRA (APOLLÓ) MOZGÓ

BRASSO

Hétfőn az utolsó évek leghatalmasabb repülőfilmje

„A halálosztag” fut.

A következő bemutatónk, a kacagás, a jókedv, a derű nagsugaras filmje

„Mesék az írógépről” (Privat Sekretárin)

Szomaházy regénye után készült, Ábrahám Pál zenéjével.

A főszerepben: RENATA MÜLLER.

Tavaszi ruhákat szezon előtt előnyösebben fest, tisztít CZINK, Kolozsvár.

Iskolás gyermekeket meghűléstől, náthától mentesíti az Anacot pasztilla rendszeres szopogatása. Egy fiola ára 37 lej.

— A Brassói Lapok t. szerkesztőségének! Kaptuk a következő levelet: Az újságíró-szabadjegyek kiosztásáról szóló cikkükben nevem is szerepel, mint olyané, aki a listán legelsőnek és hozzá hatósági véleményezés alapján kapott jegyet. A sajtótörvény vonatkozó szakaszára hivatkozom csak akkor, amidőn arra kérem, sziveskedjék alábbi felvilágosításomat közölni: 1. Talán nyolc éve annak, hogy vasúti jegyet kapok. Öreg, 43 éves, 22 éve újságíró vagyok, elég régi sajtómunkás ahhoz, hogy olyan jegyet kérjek. Ha most is adnak, azt csak Filotti sajtófőnök urnak köszönhetem, a kivel többször volt szerencsém érintkezni. 2. Marinescu belügyminiszeri vezértitkár, aki állítólag a fekete listát összeállította és eszerint osztályozta a kisebbségi újságírókat, nem ismerem, soha nem beszéltem vele. Azt azonban Kákasy Endrőtől tudom, hogy a bizottsági ülésen az én jegyemet is kifogásolta, azzal az indoklással, hogy tíz év óta nem tanultam meg románul. Az első, feketelistás alapon elkészült tablóban nevem nem szerepelt. A vasúthoz átküldött listában én nem az első, hanem a 24-ik helyen szerepelek. 3. 1928. óta nem kérhetek a szervezet után jegyet, mert még 1927. nyarán éppen a CFR jegy-elosztás miatt kiléptem a szervezetből. 4. Kijelentem, hogy jegyemért nem kilincseltem, nem ajánlólevelezgettem, Tilea miniszter urat is csak akkor volt szerencsém megismerni, amidőn 1930. októberében Chirila Traian titkos feljelentésére a félrevezetett közlekedésügyi államtitkár az én és néhány kollégám jegyét elvette és Chirila Traiannak és néhány román reflektánsnak osztotta ki — a kisebbségi kontingenst képező kilenc jegyet. Akkor a kisebbségi újságírószervezet ez ellen a súlyos precedens ellen nem tiltakozott, sőt, Chirila azzal védekezett, az eset kitudódása után, hogy neki a szervezet titkára adta a névsort! — Kiváló tisztelettel: Szőgyényi Kiss Endre, az „Erdélyi Futár“ szerkesztője.

★ Világért se házasodjon, míg meg nem ismerte jövődöbeljé jellemét irásából grafológiailag. Schneider J. pontos analýst készít 100 lejért. Szigorú diszkréció, levelek visszaküldetnek. Str. Brutariilor 4., Brassó.

— Zavar nélkül folytak le a budapesti március 15-iki ünnepségek. Tudósítónk táviratozza: A magyar szabadságünnep országsgazerte incidensek nélkül, ünnepélyes keretek között folyt le. A szocialisták sokat hangzatosított budapesti felvonulása elmaradt, s ezért összetűzés sehol sem történt. Az egyetemi ifjúság és a hazafias egyesületek a Petőfi-szobornál és a Vigadóban tartottak gyűléseket. Az ünnepet egyébként nemcsak Magyarországon, hanem a rokonpéknél, a finneknél és az eszteknel is bensőséges együttérzéssel ünnepelték meg.

— A levegőből nem szabad footballmeccset nézni. Drezdából jelentik: Thea Rasche, a híres német pilótánő bíróság elé került, mert tavaly ősszel a levegőből nézett végig egy footballmeccset. A footballmeccs nemrégiben Drezdában zajlott le a német és a magyar válogatott csapatok között. A fiatal pilótánőt érdekelte a meccs és ezért repülőgéppel megjelent a pálya fölött. A játék egész tartama alatt a pálya fölött keringett, legtöbbször egész alacsonyan, időnként néhány vídám szaltót csinált a levegőben, a közönség és a játékosok nagyobb épülésére. Két nappal később büntetőparancsot kapott. A büntetőparancs közölte vele, hogy légi kihágás címén 150 márka bírságot köteles fizetni, ami tíz napi fogházra változtatható át. Dreza tudniillik azok közé a német városok közé tartozik, ahol nem szabad sportrepülő műtáványokat végezni. Sulvosbbító körülménynek vették, hogy Thea Rasche a zsufolt footballpálya fölött végezte a mutatványait s ezzel végeredményben sok ember életét és testi-épségét veszélyeztette. A repülőművész nő felebbezett a büntetőparancs ellen s megjelent a bíróság előtt: „Nem vagyok hajlandó egy fillért sem fizetni, inkább leülök a tiz napot”. A bíróság egyelőre elnapolta a tárgyalást, mert több tanút fog kihallgatni: arra nézve, hogy valóban veszedelmes mutatványokat végzett-e a levegőben Thea Rasche?

RHEUMAS

betegség nélkülözhetetlen tanácsadója ez a könyvecske:

A Rheumás Bajok házi kezelése

Írta:

Dr. Engländer Árpád, főorvos
Ára 31 lej, kapható vagy postán megrendelhető a

Brassói Lapok Könyvosztályában

Közgazdaság

Katasztrófális kudarccal zajlott le a tízéves jubileumát ünneplő bécsi vásár

Hetivásárrá sülyedt a kiállítás

Bécs, március hó 16.
A bécsi Messe a most lezajlott tavaszi vásárral ünnepelte meg fennállásának tizesztendő jubileumát.

Ez a jubileumi vásár katasztrófális kudarccal zajlott le.

Idegenek csak igen gyéren jöttek Bécsbe és az üzleti forgalom minimális volt. A kiállítók köréből csak panaszokat lehet hallani, mivel

legtöbbször még a részvételi költségeket sem keresték meg.

Kétségtelen, hogy a kudarc egyik oka az általános gazdasági depresszió, de tagadhatatlan az is, hogy a vásár vezetőségének ügyetlen, tökéletlen propagandája nagy részben hozzájárult ahhoz, hogy az első évek kezdeti sikerei után a bécsi vásár nemzetközi lehetősége évről-évre csökkent.

Manolescu tábornok Felsővisón

Az állam minden fatermeléshez társ 50 százalékkal

A Visó-menti községek lakossága egyhangúlag a közbirtokossági erdők felosztását kéri

Máramaros, március 16.

Manolescu tábornok, akit a kormány Máramaros, Bukovina és Beszarábia gazdasági viszonyainak tanulmányozására küldött ki, tegnap Felsővisón járt, hogy információit közvetlenül a helyszínen szerezzék be.

A tábornok előtt felvonultak Felsővisó községi tanácsának delegációja, az Izraelita Hitközség megbízottai, a szociáldemokrata párt vezetői és végül megjelent a visói erdőmunkások delegációja is és ezek

kívétel nélkül azt az álláspontot képviselték, hogy a visómenti községek gazdasági helyzetének jobbrafordulását csakis az 50 év óta vajudó és 1927-ben jogerős kasszációs ítélettel befejezett közbirtokossági per végrehajtása eredményezheti,

amit az igazságügyminiszter törvénytellenül függesztett fel egy rendeletével.

Az erdőmunkások delegátusai írásban megszerkesztett memorandumot is adtak át Manolescu tábornoknak. Kifejtik a memorandum, hogy a munkahíján szempontjából is ez az egyetlen kibontakozási mód, mert a máramarosi erdőmunkás a fa világpiaci krízisének következtében óta képtelen idegenben munkát találni, az állami termelés viszont csak alig 5 százalékban fedezi a munkástömegek munkahíját, tehát az összes munkások csak akkor juthatnának keresethez, ha az állami és községi erdőfelül a magánerdők is kitermelésre kerülnek.

Erdészeti szempontból kifejtik a memorandum, hogy

a közbirtokossági erdők túlerettek és korhadásnak indultak.

Ezek az erdők nemhogy nőnének és fejlődnének, de visszafejlődnek, ahelyett hogy ezeket az erdőket 30–40 év alatt kitermelnék és újra befásítanák. Az erdőtervények gondoskodnak a kötelező befásításról, amennyiben a termelőknek hektáronként 3000 lejt kell letétbe helyezni erre a célra, még mielőtt a termeléshez hozzáfog. Az erdő talajnak is árt, ha túlerett erdőt visel a hátán.

Nagyon érdekes a memorandumnak az a része, amely az állami és pénzügyi szempontokból tárgyalja a közbirtokossági erdő kitermelésének fontosságát. Az érvényben levő törvények szerint ugyanis a termelés megkezdése előtt, be kell fizetni az államkasszába 19 és fél százalékos erdőadót, 7.99 százalék illetéket, 6 százalék utadót, tehát összesen

33.44 százalék folyik be az állam pénztárába, még mielőtt a fa döntése megkezdődne.

A lipcsei vásárral való konkurrálás már eleve kilátástalan volt

és a bécsi vásár rendezői mégis egy év-tizeden át nem csináltak egyebet, mint-hogy egy héttel később a bécsi Rotundában és Messepalastban megartották a lipcsei világ vásár miniatűr reprizét. A helyett, hogy például budapesti mintára (mezőgazdasági kiállítás) a bécsi vásár vezetőisége is specializálta volna az intézményt azokra az iparágakra, amelyek Ausztria termelését jellemzik, a férihelyekből származó jövedelem fokozása céljából

valóságos hetivásárra sülyesztette.

A mostani megdöbbentő fiasko minden bizonnyal kényszeríteni fogja a rendezőket, hogy a jövőre nézve a vásárendszert teljesen új alapokra fektessék.

Ehhez hozzájön a feldolgozott anyagnak a CFR-rel való elszállítása, a vami, a különböző állami monopóliumokból eredő jövedelmeknek a fogyasztás emelkedésével járó növekedése, ami szintén kiteszi a fa értékének 20 százalékát. — Mindebből világosan kitűnik, hogy

az állam tulajdonképpen minden fatermeléshez 50 százalékos társ,

a fa korhadásában előálló gazdasági kárban tehát ugyanilyen arányban károsodik az állam.

Közgazdasági szempontból kifejtik a memoranda, hogy a közbirtokossági erdőkre vonatkozó ítéletben ugyancsak kilencvenkét közbirtokos szerepel, azonban az ötven év alatt, amióta ez a per húzódik, örökösödési eljárások folytán ma már

ezeröttszáz család részese az erdőnek.

és ezek, elkülönítés esetén, olyan vagyonghoz jutnak, amelyből terhes adósságaikat kifizethetik, marad tőkefelőleségük és visszatérhetnek régi foglalkozásukhoz, az állattenyésztéshez és gyümölcsstermeléshez, amely eredeti hivatásuk volt.

Nemzetiségi szempontból hivatkozik a memorandum a közbirtokossági perben hozott ítéletre, amelyből világosan megállapítható, hogy a közbirtokosoknak kétharmad része román.

Manolescu tábornok nagy érdeklődéssel hallgatta végig a delegációk kérését, kijelentette, hogy magáévá teszi az ügyet és megígérte jóindulattal támogatását a kormány tagjainál is

Felsővisóról a tábornok tovább folytatta útját Bukovinába, ahol ugyancsak személyesen akar tájékozódni az általános gazdasági viszonyokról.

Március 25.: cséplőgéptulajdonosok gyűlése Nagyváradon

Nagyvárad, március 16.
Az erdélyi cséplőgéptulajdonosok egyesülete meghívja tagjait és mindazokat, akik csépléssel foglalkoznak, f. évi március 25-én délelőtt fél 11 órakor Nagyváradon a vármegyeháza közgyűlési termében megtartandó IV-ik rendes évi közgyűlésére.

Tárgysorozat megtekinthető a Szövetség hivatalos helyiségében. Tagjainkat felkérjük, hogy saját jólfelfogott érdekében a tárgysorozaton szereplő igen fontos dolgokra való tekintettel okvetlen jelenjenek meg.

Az Igazgatóság.

.....

Tőzsde

1931. március 16.

Zürich (nyitás): Berlin 123.71, Amsterdam 20.816, Newyork 529.62, London 25.24 és egynolcad, Páris 20.33 és fél, Milánó 27.22 és háromnegyed, Prága 15.39 és háromnegyed, Budapest 90.61 és fél, Belgrád 916.60, Bukarest 309, Varsó 58.15, Bécs 73.05.

Denizárk (belföldi jegyzés): London 816.50, Zürich 32.37, Newyork 167.85, Berlin 40.07, Bécs 23.64, Prága 4.9850, Budapest 29.34, Milánó 8.80, Páris 6.61, Amsterdam 67.70

Valuták: Angol font 815, svájci frank 32.50, dollár 168, osztrák schilling —, cseh korona 5, pengő 29.50, márka —, olasz lira 8.85, francia frank 6.60, holland forint 68, dinár 5.

.....

Szerkesztői irrenetek

K. I. Az adót fizetni kell, ha a jogot nem gyakorolta is. De tessék sürgősen, — ha még végrehajtás nem történt — kérvényt beadni a minisztériumhoz, hogy a végrehajtást az ügy elintézéséig függeszték fel és kérni, hogy az adót, mivel a jogot nem gyakorolta, engedjék el. Ezt azért kell a minisztériumtól kérni, mert a pénzügyigazgatásnak nincs joga elengedni.

D. I. Gyergyószentmiklós. Van egy Világosság című lap, melyet Kunfi Zsigmond alapított és ma is megjelenik Bécsben (Rosensteingassa 73) és jelent meg Brassóban egy Világosság című szociális lista lap, mely 1923 augusztus havában szünt meg.

Sch. Arad. Ilyen nevű moztulajdonos vagy társtulajdonos nincs Brassóban.

R. I. Ma nehéz találmányt értékesíteni Legjobb, ha egy ottani ismerős mérnökhez vagy más megbízható szakértőhöz fordul tanácsért. Valakiben mégis csak meg kell bízni.

Érdeklődő. Közvetlenül az ügynökséghez kell fordulni.

Székellyhidi előfizető. Szerb vöröskész sorsjegyei nem nyertek. A magyar Bazilika-sorsjegyek értékeiket veszítették.

Bukaresti hű olvasó. A szanatórium sorsjegy húzása botrányosan elmaradt, sinistrator, culturala és fortelor nem nyertek, az ocrotire húzása ismeretlen, de valamilyen bukaresti bankban tán tudható.

F. Sz. Segesvár. Azért, hogy nem jár iskolába, nem kell még verset írni, rossz borzasztó rossz verseket.

Moreni. Amerikai Magyar Népeze Newyork 24 Union.

Kolozsvári Mentők készpénz sorsjátéka

Nyeremények garantálva és fizetve a Banca Albina által

Soha többé, ilyen alkalom hogy csak 100 leierért gazdag lehessen mert március 15-én 200.000 leit

pr.1-én egy millió leit nyerhet

a cluj-i Mentő sorsjegy nuzsáin Siessen a vásárlással, amig nem késő

sorsjegy kapható Dohány, hírlap áudákban, borbélyoknál és uccai árusoknál, valamint 117.— lei beküldése ellenében a Sorsjegyiroda Cluj Str Memorandului No 16

Ghizomángos Brassóban Dergsi Géza ny. igazgató, Str. De Mlloc 16 Bukarestben Schönberger Jenő Bl Maria 96 — Nyereményjegyzék hír'apilag közölve

Mozt

Ujpest legyőzte a Hungáriát

Szenzációs fordulat a magyar ligabajnokságban

Budapest, március 16.
A ligabajnokságban tegnap döntő jelentőségű meccset vívtak. Hosszu hónapok után a Hungária kénytelen volt helyet cserélni az Újpest együttesével, a melynek átadta vezető helyét a bajnoki tabellán.

Részletes távirati jelentéseink a következők:
Újpest—Hungária 2:0 (0:0).

Huszezer néző előtt folyt le a játék, mely az Újpest fölényes és nagyon megérdemelt győzelmét eredményezte. — Újpest támadásokkal indul a mérkőzés. P. Szabó remek lefutásai állandóan veszélyeztetik a Hungária kapuját. A Hungária csak a félidő utolsó negyedében mutat némi fölényt, azonban eredménytelenül.

A második félidő ismét erős újpesti támadásokkal kezdődik. Újpest egymás után öt kórner rug. Még egyszer felcsillan a Hungária tudása. A 14-ik percben komoly veszedelem fenyeget, de Huba robinzonáddal tisztázza a helyzetet. Ettől kezdve az Újpest fölénye kiteljesedik. Tíz perc alatt újabb hat kórner rugnak a szélső. A 35-ik percben Ströck megszabad, a résen álló P. Szabóhoz át huz, aki kapásból közlelő kapuba vágja a labdát. A Hungária elkeseredetten támad pár percig, azonban rendszertelenül. Hirzer gólját a bíró érvényteleníti. A 40-ik percben P. Szabó ideális beadását P. Szabó befejezi. 2:0 Az utolsó percek változatos játékkal telnek el, azonban Újpest győzelme már nem forog veszélyben. Avarnak a lövése kapufáról pattan vissza.

Az Újpest megérdemelte a győzelmet.

nagyiramu, változatos, energikus és kiegyensúlyozott támadásaival. Ezzel szemben a Hungária széteső játékot mutatott, a csatársor ideges és akció képtelen volt. Csak Hirzer és Kalmár mutattak jobb formát. Újpestben P. Szabó, Ströck és általában a csatársor volt a legjobb.

Nemzeti—Budai „11” 2:1 (1:1). Megérdemelt győzelem.

Ferencváros—Bástya 7:0 (1:0).
A Bástya csak az első félidőben tudott ellentállni, aztán macska-egér harcot mutatott a játék. A vezető gólt a 12-ik percben rugja Turai. A félidő végéig a szegediek szívósan védekeznek. A második félidő 10-ik percében Toldi megindítja a gólsort, melyet azután Turai három gólja, majd Toldi és Szedlacek góljai követnek.

Kispest—Pécsbaranya 3:0 (1:0).
Durva mérkőzés, sok játékos kiállításával. A győzelem azonban megérdemelt.

Debrecen:
Bocskai—Vasas 2:1 (1:0).

A Bocskai góljait Vincze rugta, a Vasas Jenei révén ért el eredményt. A Bocskai rendkívül ambicionálta a győzelmet, melyet a Vasas védelme szívós munkája akadályozhatott meg. A Vasas támaszra viszont erősen volt.

Szombathely:
Sabaria—III. kerület 3:2 (1:2).

A sáros talajon a játék inkább verebes képét mutatta, annyira durva volt. A Sabaria egyik hávédje, Jancsó, karját ficamította. Többeket kiállított a bíró. — Góllövők: Boda, Györi, Zilahy, Belkó és Kovács.

A 3. ligában meglepetést kelt az Attila 3 arányú veresége a Vac FC csa-

patától. A Somogy 3:3 arányban eldöntetlenül játszott a Maglóddal.

† A budapesti MAC hősök emlékeversenye vívóversenyt Gerevich Aladár nyerte hét győzelemmel. Második Nagy Ernő hat győzelemmel, harmadik Zechi László hat győzelemmel.

Jugoszlávia—Görögország 4:1 (2:0)

Belgrád, március 16.

A mérkőzés a Balkán-kupáért folyt. A görögöket ezuttal sem hagyta el hagyományos balszerencséjük. Eddig ugyanis valamennyi meccsüket a Balkán-kupa küzdelmükben elvesztették.

Franciaország—Németország 1:0 (1:0)

Páris, március 16.

A két nemzet találkozását hatalmas érdeklődés előzte meg. Jellemző a példátlan érdeklődésre, melyet a meccs keltett, hogy Németországból tízezer néző érkezett Párisba a nagy találkozó megtekintésére.

Meglepetést kelt a franciák győzelme. A legutóbbi szerepléseikkel a francia csapatok hatalmas fejlődésről tettek tanúságot.

A francia válogatott az első félidő közepén szerzi meg a gólt, melynek értékéből némileg levon, hogy öngólból esett. A német csapat nagy igyekezettel kísérletezik egyenliten, azonban hasztalan. Általában a franciák vannak fölényben. A második félidőben a németek nehezen bírják ellensúlyozni az energikus francia támadásokat.

Párisi sportkörökben leirhatatlan örömet keltett a németek fölött aratott győzelem. — A meccs külön érdekessége volt, hogy a helyszínről németnyelvű riportot adott a párisi rádió, melyet valamennyi német állomás továbbított.

Parázs botrány volt Aradon — bíróveréssel

Arad, március 16.

Az aradi futballpályán tegnap lezajlott az idei szezon első nagyszabású botránya, amely tagikomikus fináléval végződött. A Glória—ATE mérkőzésen a második félidő végfelé, pontosabban a 32-ik percben az egyik játékos a bírót ütö elhangzása után belerugott a labdába. A bíró méltatlankodva rászal a futballistára, hogy hozza vissza a labdát, majd amikor

Követeljen kimondottan eredeti

Olla-t

mely évtizedek óta elismert és vezető minőség!

kor ez ellenkezik, megüti a futballistát.

Kitör a botrány. A közönség berohan a pályára, egyenesen a magáról megfélemedezett bírónak ront, aki most már sokaktól szenved el a tettelegesség fájdalmait.

Természetesen a játék félbeszakadt. A tumultus alatt a bíró lefújta a meccset. Félőrai tárgyalás indult meg, amelynek végeztével az elszánt futballbíró levezte a hátrálékos játékidőt.

Az ilyen és ehhez hasonló esetek korántsem fognak hozzájárulni a labdarúgás népszerűsítéséhez.

Arad:

AMTE—Voința 6:0 (6:0).

Bajnoki mérkőzés. Bíró Kalmár. A gólok közül négyet Walter, egyet-egyet Vasvári és Tolán rugtak. A munkáscsapat eddigi mérkőzésein nagyszerű gólképességről tett tanúságot. Három meccsen tizenhat gólt rugtak.

Glória CFR—ATE 7:1 (3:1).

Bíró Czéka. A mérkőzésen lefolyt botrányról külön számoltunk be.

Tricolor—AAC 1:0 (0:0). Meglepetés.

Olympia—Unirea 4:1 (2:1).

A NAC győzött a nagyváradai derbyn

Nagyvárad, március 16.

Az örök riválisok találkozásából ezuttal a NAC került ki nagy győzelemmel a munkáscsapat szemből. Eredmény:

NAC—Törökvas 5:3 (2:0).

Bajnoki mérkőzés, meyl izgalmas fordulatokban bővelkedett. A győztes NAC góljai közül hármat a veterán Rónai és kettőt Bodola rugott. A munkáscsapat góljait Lajos, Csomag és Török rugták. Bíró Nyiri.

Crisana—Egyetértés 12:0 (8:0).

Az Egyetértés nem volt komoly ellenfél. Bíró Ellenberg.

Temesvár:

Ripensia—TMTE 5:0 (2:0).

A profiegyüttes nagyszerű formát mutatott és könnyen győzött.

Banatul—Kadima 0:0.

Kolozsváron, a kedvezőtlen idő miatt elmaradtak a mérkőzések.

mintha ők jöttek volna rá a dologra:

— Hát persze... Jézus ugye... no nézzed, a tizpengős...

De csak ő tudta egyedül. Mert ő szokta órákig bámulni a bankókat, ismeri minden vonalukat, színüket, árnyalatukat. Hányszor elnézte ezt a hölgyet, szép feje van, barna haja, kék szeme. Megismerné millióm közül is egyszerre.

Négy százötven pengő az negyvenöt darab tizpengős. Egész paksaméta.

— Hát akkor lsten álgyon... meszáj leszek átküldeni a körorvosirt Czibére...

A jóságos Rozi elindul kifelé. De a bába nem engedheti el olyan könnyen, elkapta már a pénz láza s piszkálja belül a hatalomvágy, hogy megmutassa, ki ő, hogy érezze belül, mit tudok én.

— Ne sijjess, lelkem... Egyezkenni is lehet...

Hosszu és aprólékos alkudozás indul meg közöttük. Rozi panaszkodik, hogy nincs pénze, a háromszáz pengőt is a földre fogja felvenni.

Fazekas Zsuzsa minden ravasz eszközt felhasznál, hogy ingerelje Takácsné étvágját. Már lehgyja az arat négy száz pengőre, majd háromszáznolcvanra, de Rozi nem akar többet adni háromszázhusznál.

— Egy medicináért elig ez is. Felit sem éri az uram.

— Nem afféle medicina ez, lelkem. Örökre meggyógyítja ez...

Benyit a kamárba és a polcra leemel két befőttes üveget. Vizszerű folyadék van bennük.

— Kétfajta orvosság. Előbb kap az egyikből, aztán a másikból. Ha nem használ, nem fizetsz...

Takács Rozi kidülledt szemekkel vizsgálja az üvegeket. Nem tudja, mi van bennük, ő maga igazában még fel sem gondolta, hogy miféle is lehet a bába csudálatos gyógyszere. Kapar benne valami sejtés, valami homályos gondolat afelől, hogy nem egészen rendes az ügy. De egyelőre nem tisztázta a kérdést. Rábizta magát Zsuzsára, ha ő azt mondja, hogy segít, akkor segít.

Uj előfizetők

az eddig megjelent folytatásokat díjtalanul kapják. Fizessen elő a B. L.-ra, hogy mindennap rendszeresen olvashassa a legjobb romániai magyar lapot.

(Minden 100 tenntartva.)

— Nem presbitérium ez, hanem iskolaszik! — mondja Filótás.
— Igasságod van, Pistal!
— A' még nem erkölcselen, ha vigyázzunk a kösségi érdekekre...

— Nem utóssó szavunk... megláthatyuk meg...

Lassan szélednek.

A pap megadja magát, ámbár egész lelke háborog. Bemegy a szobába és átkarolja a feleségét. Az asszony és a gyermekei, a családja a megnyugtató pont keserű életében. Az asszony öszes, fiatal arc ősz hajjal, a pap arcán bána-tos barázdák jelzik a belső gondokat.

VI.

Magdolna napját követő vasárnap Takács Lajos berugott a nagyvendéglőben. Éjszaka indult hazafelé, esett az eső. Részeg fővel elvágódott a Tariék háza előtt. Reggelig elhorkolt a sárban, Tari György talált rája pittyimaltkor. Köhögött, fájlalta a derekát, láza volt.

— Csak temiatad! — mondotta az ágyból a feleségének. — Más asszony nem hagyja az urát. De te cudar vótál illetében...

A jóságos Rozi belsejét rázta az undor. Még őt szidja, aki nyomkodja kehes, görbe tagjait, aki herbateát főz a dagadt torkára, meleg tányért helyez tiszta törülközőben a fájós gyomrára.

— Tán én ittam le magam a sárga földig? Én vágódtam el a sárban? Engem kellett hajnalban főszedni az uccáról?

— Ne felesejj, mert olyat kapsz, hogy attu kóduz! Más asszony, ha az ura iffilig nem tér haza, megy utána. De tiüled fölfordulhatnék, migse mozditanád

az ujjadat se. Cudar vótál, cudar maracc... Csak az a kár, hogy eddig nem szorítottam a gégedet... Kotróggy, oszt hozz a Hangyátul két pakk zöd dohányt.

Az asszony este átmént Fazekas Zsuzsához.

— Mán ismét beteg az uram — mondotta.

— No, mi baj?

— Ijcaka elvágódott a sárban, fekve maratt reggelig, oszt fölhütötte magát Bedagadt a torka, köhög, fájlalja a belsőtjét. Amellett goromba, mint a pokróc Kijabál, hogy iffil után mért nem ment utána. Aszongya, kár, hogy eddig is meg nem szorította a gégemet...

A bába figyelte az asszonyt, hogy mért jött. Az arcáról akarta leolvasni a gondolatait, panaszkodni akar-e, vagy segítséget kér?

— Mit kezdhessek mán vele? Megöli az illetemet! — mondotta Takácsné.

— Ha hagyod!

— Hát mit kezgyek? Áldoznik mán rá, csak gyógyuna. Mutkor esső szóra rá-hagytam a háromszáz pengőt...

Zsuzsa bólint, helyben vannak már. Orvosságért jött az asszony. De nem aggya olyan könnyen. Mi az, háromszáz forint egy végleges gyógyulásért? Biztos a dolgában, de ki tudhatja? A reckir kitesz kétszáz pengőt.

— Csak a köccség vót rá százötven pengő — mondja végül.

A jóságos Rozi látja, hogy itt áremeletről van szó. Zsuzsa drágitani akar, ámbár honnan veszi elő még a háromszáz forintot is? Ki akarja használni a helyzetet. Nem becsületes dolog.

— Te mondatd, hogy háromszáz.

Montam. De a köccséget nem számítottam.

REGÉNY

* IRTA MIKES IMRE *

Arzén

(31-ik közlemény)

tam. Kár lenne sokallani... biztos szer.

— Mutkor még háromszáz vót, most meg a felivel megduplázod. Honnan szeggyem?

— Én tudhassam? De azt se kívánhatod, hogy én fizessek rá az urad bajára...

Szeme előtt tisztán kirajzolódik a négy száz és az ötvenes képe. Bankba teszi, kilencszáz korona, három százalék interest.

Reszkette nyáladzik a pénz után. Képzletében már sodrintja a bankókat, ujjai között tapogatja, gyüri, simítja őket. Tudja ő, mi a pénz, nem szereti senki úgy a képhasu bankókat, még Szijj Juli sem, aki pedig eleped a krajcár után s Marót Balázs sem, aki olyan zsugori, hogy reszketni kezd a keze, ha pénzt lát. Szeretni azonban csak ő szereti a vagyont, szívével, lelkével, gondolatával. Multkor is az olvasókönyben huszan néztek egyszerre a Tolnai Világlapiát. Egy női fejet bámultak, ez volt aláíairva: „Ez a nő, akit milliók csodálnak. A megfejtők között ötven értékes ajándékot sorolunk ki. Irja meg, kit ábrázol ez a csudaszép nő.”

Ott volt a rektor, a segédjegyző, a postamester, a postáskisasszony, csomó eskütt, senki se tudta, ki lehet.

— Pedig már láttam valahol! Biztosan láttam...

— Én is...

— Én is... esküdni mernék, hogy személyesen ismerem...

De senki se tudta kitalálni, kit ábrázol a fej. Ő meg csak ránézett s egyszerre kimonta:

— Ez az a hölgy, akinek a pofája rá van pingálva a tizpengőre...

Egyszerre úgy kiáltott fel mindenki,

A Brassói Turista Egyesület 1931. évi március hó tizenötödikén tartott házi si-ugróversenyének eredményei:

Szeniorok:

1. Papp Gyula 17.375 pont, 22 m. állott, 19 m. állott, 20,5 m. állott.
2. Dressnandt Konrád 16.181 pont, 19,5 m. bukott, 21 m. állott, 22 m. állott.
3. Popp János 14.278 pont, 16 m. állott, 18 m. állott, 18 m. bukott.
4. Halász Endre 14.125 pont, 20,5 m. bukott, 19 m. bukott, 19 m. állott.
5. Samhammer Raymond 12.653 pont, 16 m. állott, 15,5 m. bukott, 15 m. állott.
6. Ferencz Károly 11.514 pont, 20,5 m. bukott, 19 m. bukott, 19 m. bukott.

Junior:

1. Demeter Imre 16.625 pont, 15 m. állott, 16 m. állott, 15,5 m. állott.

Versenyen kívüli ugrások:

- Dressnandt Konrád 22 m., 24 m., 25., (sánc-rekord).

Ferencz Károly 23 m., 23 m.

A kombinált verseny eredménye:

1. Papp Gyula 19.108 pont, a B. T. E. 1931. évi bajnoka.
2. Halász Endre 17.150 pont.
3. Samhammer Raymond.
4. Ferencz Károly.

Brassó-kerületi asztali tenisz verseny

Brassó, március hó 16.

A kerületi ping-pong verseny szép erkölcsi és anyagi eredménnyel zárult. — Feltűnést keltett a brassói Ivria versenyzőinek kitűnő szereplése, akik a legtöbb első díjat nyerték el. A csapatverseny első helyezetteje plakettot, míg a többi versenyszámok győztesei között tizenkét érmet osztotak ki. Az eredmények a következők:

Férfi egyes: 1. Flórisné (Brasovia), 2. Erdélyi (Ivria), 3. Tako (Brasovia).

Női egyes: 1. Flórisné (Brasovia), 2. Lázár Mária Brasovia, 3. Péter Magda (KTV).

Csapatverseny: 1. Ivria (Weiszfeiler, Weiss és Erdélyi), 2. Brasovia (Tako, Oretovszky, Boldán), 3. Kézdivásárhelyi SE (Winternitz, Késmárki, Fülöp).

Vegyes páros: 1. Flórisné-Tako (Brasovia), 2. Eder—Péter M. (KTV).

Férfi páros: 1. Weiszfeiler—Erdélyi (Ivria), 2. Papp G.—Papp E. (Brasovia).

ARVERÉSI HIRDETMÉNY

Răşnov—Rozsnyó (Brassó vm.) község előjárósága közhírré teszi, hogy a „Panicerul erdőben levő famennyiség eladására vonatkozó és a folyó hó 16-ára kitűzött árverést 1931. március hó 18-ra délelőtt 11 órára halasztotta el, változatlan feltételek mellett.

Răşnov—Rozsnyó, 1931. március 14.

Községi előjáróság.

ARVERÉSI HIRDETMÉNY

Răşnov—Rozsnyó (Brassó vm.) község előjárósága közhírré teszi, hogy a „Valea Cetăţii erdőben levő famennyiség eladására vonatkozó, folyó hó 17-ére kitűzött árverést 1931. március hó 19-ére, délelőtt 11 órára halasztotta el, változatlan feltételek mellett.

Răşnov—Rozsnyó, 1931. március 14.

Községi előjáróság.

Az „Ambrosi” Szőlő-olványtelep
MEDGYES—MEDIAS
Tulajdonos: **Dr. AMBROSI ALFRED**
Szállít:
elsőrangú és garantált injtiszta szőlőolványokat és amerikai alanyvesszőket.
Kérje új árjegyzékünket. 11211

Kül-üszíviselek!

Agilis, jó összeköttetéssel bíró urak magas jutalék ellenében biztosítási üzemek közvetítésére felvettnek. Csakis komoly pályázókra reflektálunk, akik biztos egzisztenciát ohajtanak maguknak biztosítani. Irásbeli ajánlat, képzettség megjelölésével a

„Steaua României”

biztosító társaság irodájába, Brassó, Kapu-utca 65/I. sz. (Korona-szálló-láva) szemben) adandók be. 12092

APRÓHIRDETÉSEK

Hétköznap egy szó ó. vastag betűből 12 lej Vasárnap 7-50. illetve 15 lej. Legkisebb hirdetés 10 szó. Negyszeri hirdetés esetén 25% engedmény Állást keresőknek 25% kedvezmény A bukaresti kiadás részére szavanként 3 lej 50-szeri megjelenésnél 2 lej

Étel-eladás

Részletre készítek, javítok butort a leggyorsabb ütemben a legfinomabb kivitelig. Hívásra házhoz megyek. Jakab János műasztalos, Brassó, Gyár-ut 120 mögött. Str. Sucava. 12052

Ebédlő, háló, három részű szekrényhintaszkék olcsón eladó. Brassó, Kolostor-utca 28. I. emelet. 12002

Jobb kereset!

Havonta

8000

lejjel
többet keres!

Fontos
megjegyzéseknek!

Azonnalra
keresünk

minden városban és faluban szorgalmas, megbízható, bármilyen foglalkozású és életkoru egyéneket, önálló

gép-kötőde

átvételére és berendezésére, régióta bevált

REKORD

univerzál gyorskötőgépeinkkel kicserélhető dupla hengerrel

2 gép egyben

Szakismeretek nem szükségesek. Állandó magas kereset garanciával, kellemes házi foglalkozás mellett. Megvesszük Öntől az egész készárut elismert

magas áron Személyes, praktikus tapasztalat 30 év óta. Kérjen még ma kimerítő, díjtalan és kötelezettség nélküli felvilágosítást a

»REKORD«

kötőgép üzemelő MEDGYES.

Hatóságok előjáróságaok, községek, intézetek, fogházak és jótékony célu egyesületek szállítója.

Jól bevezetett, biztos megélhetést nyújtó kozmetika, receptekkel együtt jutányosan eladó. Cim 12050 sz. a. a brassói kiadóban.

Legmegbízhatóbb veteménymagvak, virágmagvak, virágumók, bokorrózsák, csomagolás portómentesen. Diszcsereje, futócsereje, rózsaujdonságok. Árjegyzék díjtalan. Kertészeti Hozhiz, Olthéviz. 12012

Dicsőszentmártonban a jömeneteli Monte Carlo vendéglő betegség miatt eladó, vagy kiadó. Bodega, étterem melékelyiségekkel, kethelyiség, tekepálya. Értekezni a tulajdonosnál. 12056

VASESZTERGAT, használt jó állapotban (prizmas) 1500—2000 mm csucstávolsággal megvételre keresek, ármegjelöléssel. Cim: Mihály Gábor, rugókészítő. Csikszereda 12111

Eladó mahagóni ebédlő, alig használt, tizenötezer lejért, azonnal, Nagyajta, gyógyszer-tár. 12124

Allást keres

Fényképész segédnö, negatív és pozitív retusőr, állást keres, vidékre is elmegy. Cim „On-állo” jelígre a brassói kiadóban meg tudható. 12083

FŐMOLNÁR, malomipari szakiskolát végzett, jó bizonyítványokkal, nőtlen, szerény igényű, állást keres mielőbbi belépésre. Bármily malom vezetést vállalja, esetleg nagyobb malomba almornárnak is elmegy. Cim: Darvas István főmólnár Brassó, Cuza Voda 50. 12127

Házvezetőnői állást keres intelligens fiatal ur-asszony magános ur mellé. Megkereséseket „Magyar gazdasszony” jelígre Rudolf Mosse Oradea. 12125

Allást nyer

Önálló műbutorasztalos felvétetik Stefan Csahlos butorgyárában, Bra'la 12055

Levelező könyvelőt keresünk aki a könyvelésben, román, német levelezésben és géprásban is teljes gyakorlatlaltal bír. Csak olyan urak ajánlatát kérjük, akik a fent felsorolt követelményeknek teljes egészében kifogástalanul eleget tudnak tenni. „Taleum” Exploatare şi Uzine Deva. 12073

Keresek kézimunkást. Nadrágszabó és jó családból való fiú tanulónak felvétetik. Bukarest, Fundatura dosul Cantanului 9. Prin Dorobant'lor.

Lakás

SELECT PENSIO, Bukaresti, Str. General Berthelot 10. Csáladi otthon a főváros központjában, szobák teljes conforttal, elsőrangú ellátás, kitűnő konyha, előnyös árak, heti bérletre is. 12031

Konfortos 2 szoba, konyha, fürdőszoba. Lakások fürdőszobával, központi fűtéssel, ugyanott üzlethelyiségek április elsejére kiadó Brassó, Vasut-ucca 61

2 nagy szoba, konyha, fürdőszoba, világos lakás, azonnal kiadó Brassóban, Kut-ucca 57. (Az Elágazásnál). 12025

Szoba, konyha és üzlethelyiség k'adó április elsejére. Brassó, Vár-ucca 86. 12023

Modern butorozott szoba fürdőszobával, azonnal k'adó Brassóban, Kut-ucca 57. (Az Elágazásnál). 12025

Kiadó 3 vagy 4 szobás lakás és irodahelyiség április 1-re. Brassó, Vár-ucca 63. 12122

Vegyes

Női kalapokat legújabb modellek után gyárilag 70 lejért alakítok. Brassó, Kapu-ucca 36. sz udvarban. 12006

NAGYOTHALLÁS és fülzugas ellen kérjenek prospektust Némethi Mórtól, Oradea, Str. Vlaicu (Vámház-ucca) 53.

„Stelos” harisnyaklinika Brassó. Megrongált selyemharisnyát láthatatlanul és szol'd áron megjavít, a konkurrencia nélküli „Stelos”-kl'nika. Átvett helyek: Weber Róbert Kapu-ucca és a Harisnyakirály, Gyimőlessor. 12041

Egy jófogalmu fűszerüzlet Brassóban, lakással együtt kiadó. Cim 12123 sz. alatt a brassói kiadóban.

Prima garanciára kb. 150 ezer lej keresek. Ajánlatokat „Pénz” jelígre a brassói kiadóba kérek. 12128

Többször ügyelem a hirdetések és ezért elhaláztam, hogy én is ezuton kísérlem meg komoly házasság céljából ismeretségre szert tenni. 22 éves középtermetű csinosnak mondott, tödbirtokos család háladon leánya va yok, hozományom több millió érték és készpénz. Kereszény urak levelét kérem a kiadóba, közvetítők ne írjanak. Csak közvetlen és komolyan házasodni óhajto ur teljes című levelét kérem „Ma g y a r” jelígre a brassói kiadóba 12 65

Többsévi budapesti és müncheni

működés után. Brassóban, Arvaház-u. 7 szám alatt uri szabó-ágot nyitottam. Minden e szakmába vágó munkát garantáltan szolid kivitelben, mérsékelt áron vállalom. — Minden testalkatra (testi hibák esetén is) kifogástalanul álló ruhát stb. készítek. — A n. é. közönség szives pártfogását kérem.

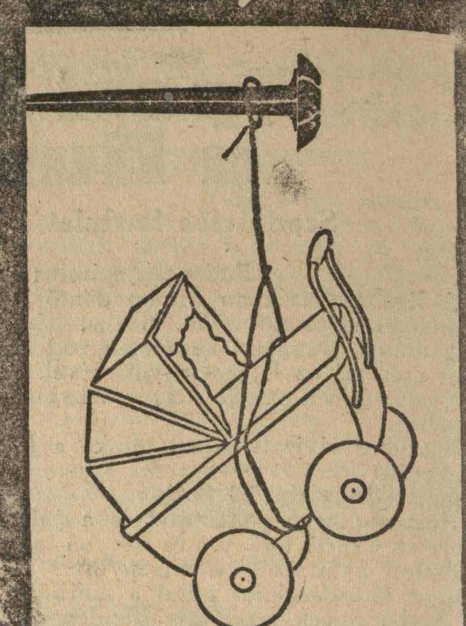
GOMBOS,

uri-szabó

Brassó, Arvaház-utca 7.

Semori

BIZTONSÁG-TABLETTÁK

Semori

BIZTONSÁG-TABLETTÁK

Kapható

gyógyszertárakban és drogériákban.

EUROPA kávéház

Brassó, Kolostor-u. 7

Kitűnő és olcsó konyha. Ebéd és vacsora legkedvezőbb feltételek mellett abonensek részére.

Azulai csapolt sör.
Elsőrangú faiborok.
Minden este tánc!

Gyógyulás tüdőbetegeknek!

A tuberkulózis megelőzése és gyógyítása diétás kezeléssel

Irt. Dr. Müller Vilmos
kir. tanácsos, főorvos.

A gyakorlatban elért örömdetes eredmények bizonyítják, hogy a legsúlyosabb tuberkulózis megbetegedések bármely formája — még azok az esetek is, hol már minden kezelés csődöt mondott — diétás kezelésre hirtelen és tartós javulással, sőt teljes gyógyulással reagáltak. Ez a kis munka értékes orvosi tanácsok és utbagazítások formájában komoly segítség minden tuberkulózisban szenvedőnek.

Brassói Lapok
Könyvosz'álva

120 oldal, ára 102 lej.

Ha bármilyen magyar könyvre van szüksége, fordul on bizalommal a Brassói Lapok Könyvosztályához. (Brasov, Str. Porții 56.) Bármilyen felvilágosítást és részletes jegyzéket ingyen küldünk.

B.L. Kocsis Béla

A BRASSÓI LAPOK nyomdavidálatának kiadása és rotheló: nyomat, Brassóban.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Havonta 100, negyedévre 300, félre 600, évente 1200 lej. Magyarországra negyedévre 14, félre 28, évente 56 pengő. A többi külföldi államokba negyedévre 420, félre 820, évente 1600 lej.

HIRDETÉSEKET felvesznek a kiadóhivatalok, a megbízottak, valamint minden bel- és külföldi hirdetőiroda. Részletes tarifákkal készséggel szolgálok.

MEGBIZOTTAK. Arad: Str. Cuza Voda 3 (Halmázy Pál) — Dés: Str. S. Barnaúti 10. (Osztián Kálmán) — Déva: Str. Ioan Creanța 2. (Balogh Géza), Telefon 17 Hunyad- és Alsófehérmezők részére Kolozsvár: Str. Duba-arior 7. (Neumann Ignác) — Marosvásárhely: Sztgyörgy-u 6 (Szabó Jenő) — Nagyzeben: Str. Turnului 13. Sztgyörgy László) — Nagyvárad: Str. Nic Jiza 32 (Szabó Gyula) — Szatmár: Papp Géza-utca 15. (Kertész László) Szatmár- és Marosmezők részére — Szilágyosmilyó: (Helferlin Ernő) — Temesvár: Gerő Sándor Gyárváros, Fő ut részére — Torda: Str. Reale d'erdianand 25 (Dénas István) — Torda: Str. Reale d'erdianand 25 (Dénas István)

Megbízások felvételére és fizetések átvételére fenti helyi megbízottakon kívül a köv. központi megbízottak vannak feljogosítva: Bartha Géza, Dán Dániel, Nádas Jenő.

Brasov—Brassó, Kapu-utca 56—58. Telefon-interurban: (szek és kiadóhivatal) 1—77 és 82
București—Bukarest I, Sărăndar No. 6
Telefonszám 363—64. 373—70

IDEAL-kávé

D. DANIELIAN

Királyi udvari szállító
BUCUREȘTI, Strada Carol 37.
Telefon: 347—70.

Fiókok. Str. Sit. Nicolae Selari No. 7
Telefon 315-93. Str. Poincare No. 1. (volt Academiei-u.) Telefon centrale II. 382-77

Egyedüli kávékereskedések, melyek naponta friss árut noznak forgalomba a legjobb minőségben. En-gros árakban.